

Bijzondere voorwaarden Aansprakelijkheidsverzekering voor Bedrijven

AVB.CM.1

Deze bijzondere voorwaarden vormen één geheel met de van toepassing zijnde algemene voorwaarden.

Inhoudsopgave

I Algemeen	
Definities	artikel 1
II Omschrijving van de dekking	
Omvang van de dekking	artikel 2
Geldigheidsgebied	artikel 3
Leveringsvoorwaarden	artikel 4
III Uitsluitingen	
Uitsluitingen	artikel 5
IV Schade	
Verplichtingen bij aanspraken en omstandigheden	artikel 6
Schaderegeling	artikel 7
Vergoeding van schade en kosten	artikel 8
V Premie en voorwaarden	
Premiebetaling	artikel 9
Voorschotpremie	artikel 10
Wijziging na melding van een aanspraak of omstandigheid	artikel 11
VI Duur en einde van de verzekering	
Duur en einde van de verzekering	artikel 12
Namelding	artikel 13
VII (Informatie)verplichtingen van verzekeringnemer en/of verzekerde	
Wijziging van het risico	artikel 14
Samenloop van verzekeringen	artikel 15
VIII Overige bepalingen	
IX Productvoorwaarden	
Rubriek I Nadere bepalingen bedrijfsaansprakelijkheid	
Aanvullende dekkingsomschrijving	artikel 16
Aanvullende uitsluitingen en bijzondere insluitingen	artikel 17
Rubriek II Nadere bepalingen werkgeversaansprakelijkheid	
Aanvullende begripsomschrijvingen	artikel 18
Aanvullende dekkingsomschrijving	artikel 19
Rubriek III Nadere bepalingen milieuaansprakelijkheid (plotselinge aantasting)	
Aanvullende dekkingsomschrijving	artikel 20
Tankrisico	artikel 21
Aanvullende uitsluitingen en bijzondere insluitingen	artikel 22

Van de termen die *cursief* zijn weergegeven is een definitie opgenomen.

1.1.6 Buitenlandse vestigingen

De verzekering is niet van toepassing op een vestiging van de verzekerden buiten Nederland of een ondergeschikte daarvan, tenzij uitdrukkelijk anders overeengekomen.

1.2 Aanspraak

Een aanspraak tot vergoeding van *schade* ten gevolge van een *handelen of nalaten*, ingesteld tegen *verzekerde*. Aanspraken, al dan niet tegen meer *verzekerden* ingesteld, die verband houden met of voortvloeien uit hetzelfde *handelen of nalaten*, een voortdurend *handelen of nalaten*, of een opeenvolgend *handelen of nalaten* met dezelfde oorzaak, worden als één aanspraak beschouwd en worden geacht schriftelijk bij *verzekeraars* te zijn gemeld op het moment waarop de schriftelijke melding van de eerste aanspraak of de eerste melding van de daarop betrekking hebbende *omstandigheid* door *verzekeraars* is ontvangen.

1.3 Omstandigheid

Feiten, waaruit een reële dreiging van een *aanspraak* kan worden afgeleid. Als zodanig worden beschouwd feiten ten aanzien waarvan *verzekerde* concreet kan meedelen van wie de *aanspraak* kan worden verwacht en uit welk *handelen of nalaten* de *aanspraak* kan voortvloeien en welke maatregelen zijn genomen om de *aanspraak* te voorkomen of (mogelijke) *schade* te beperken.

1.4 Handelen of nalaten

Een handelen of nalaten waaruit een *aanspraak* voortvloeit. Met een handelen of nalaten worden gelijk gesteld gedragingen van personen waarvoor *verzekerde* aansprakelijk is, alsmede schadeveroorzakende feiten waaraan de wet aansprakelijkheid voor zaken verbindt.

1.5 Derden

Iedereen met uitzondering van de aansprakelijk gestelde *verzekerde*.

1.6 Schade

1.6.1 Personenschade

Letsel of aantasting van de gezondheid van personen, al dan niet de dood ten gevolge hebbende, met inbegrip van de direct daaruit voortvloeiende schade, waaronder smartengeld.

1.6.2 Zaakschade

Beschadiging, vernietiging of verloren gaan van zaken van *derden*, met inbegrip van de direct daaruit voortvloeiende schade.

Onder zaakschade is niet begrepen schade in verband met de beschadiging of het verloren gaan van op informatiedragers aanwezige informatie (software).

I ALGEMEEN

1 DEFINITIES

1.1 Verzekerden

De verzekerden zijn:

1.1.1 de *verzekeringnemer* en andere met name genoemde rechtspersonen of natuurlijke personen, waaronder mede te verstaan de vennoten, firmanten, de commissarissen en bestuurders, in hun hoedanigheid als in de polis omschreven.

1.1.2 personeelsverenigingen, pensioen- en andere fondsen, instellingen en stichtingen in het kader van de verhouding tussen verzekerden als genoemd in artikel 1.1.1 en hun ondergeschikten.

1.1.3 ondergeschikten voor zover deze natuurlijke personen zijn, huisgenoten en familieleden van verzekerden als genoemd in artikel 1.1.1 of van hun vennoten of bestuurders, ten aanzien van de werkzaamheden, die zij voor de verzekerden als genoemd in artikel 1.1.1 binnen de grenzen van hun in de polis omschreven hoedanigheid verrichten.

1.1.4 Verzekerden onderling
Met uitzondering van *schade* aan zaken van de verzekerden als genoemd in artikel 1.1.1 en de met hen geaffilieerde instellingen, is meeverzekerd de aansprakelijkheid van de verzekerden voor *schade* toegebracht aan elkaar. Verzekerden worden derhalve ten opzichte van elkaar en onderling als *derden* beschouwd.

1.1.5 Verklaring van *verzekeringnemer*
Anderen dan *verzekeringnemer* kunnen uitsluitend rechten aan deze polis ontleen, nadat *verzekeringnemer* dit na een schadegeval schriftelijk aan *verzekeraars* heeft verklaard.

II OMSCHRIJVING VAN DE DEKKING

2 OMVANG VAN DE DEKKING

2.1 Verzekerd is de aansprakelijkheid van *verzekerden* tegenover *derden* in verband met een *handelen of nalaten* dat verband houdt met hun in de polis omschreven hoedanigheid. De dekking geldt overeenkomstig de van toepassing verklaarde rubrieken en de bij deze polis behorende algemene voorwaarden, bijzondere voorwaarden en clausules.

2.2 Voorwaarde voor dekking is dat:

2.2.1 de *aanspraak* ter zake daarvan voor de eerste maal tegen *verzekerden* is ingesteld tijdens de *contracttermijn* en de schriftelijke melding daarvan tevens tijdens deze *contracttermijn* door *verzekeraars* is ontvangen en

2.2.2 de *aanspraak* of de *omstandigheid* bij het aangaan van de verzekering bij de *verzekeringnemer* of de aansprakelijk gestelde *verzekerde* niet bekend was en

2.2.3 de *aanspraak* voortvloeit uit een *handelen of nalaten* dat heeft plaatsgevonden tijdens de *contracttermijn*, met dien verstande dat indien sprake is van een voortdurend *handelen of nalaten*, of een opeenvolgend *handelen of nalaten* met dezelfde oorzaak, voor de toepasselijkheid van dit artikel geldt dat de datum waarop het eerste *handelen of nalaten* plaatsvindt, bepalend is.

2.3 Indien de melding van een *omstandigheid* tijdens de *contracttermijn* van de verzekering voor de eerste maal schriftelijk door *verzekeraars* is ontvangen, zal de *aanspraak* die daaruit voortvloeit -ongeacht op welk tijdstip- geacht worden te zijn ingesteld op de datum van melding van deze *omstandigheid*.

3 GELDIGHEIDSGEBIED

3.1 Het geldigheidsgebied is de gehele wereld.

3.2 Niet verzekerd zijn evenwel:

3.2.1 *aanspraken* tot vergoeding van *schade* ontstaan in de USA en/of Canada en gebiedsdelen waar hun rechtspraak van toepassing is;

3.2.2 *aanspraken* ingediend of geweest in de USA en/of Canada en de gebiedsdelen waar hun rechtspraak van toepassing is;

3.2.3 *aanspraken* op grond van uitspraken van rechterlijke instanties in de USA en/of Canada;

3.2.4 *aanspraken* ter afdwinging van de nakoming van een uitspraak op grond van het in de USA en/of Canada geldende recht dan wel ter afdwinging van uitspraken van rechterlijke instanties in de USA en/of Canada.

3.2.5 Deze uitsluiting geldt eveneens voor de kosten van verweer, met inbegrip van de proceskosten, ter zake van de in dit artikel genoemde *aanspraken*.

4 LEVERINGSVOORWAARDEN

Een beding waarbij *verzekerde* zijn aansprakelijkheid jegens een wederpartij uitsluit voor zover die aansprakelijkheid niet is verzekerd, laat onverlet de toepasselijkheid van een met *verzekeraars* overeengekomen *eigen risico*. Aan deze verzekering kunnen geen rechten worden ontleend indien *verzekerde* zijn *eigen risico* met een beroep op dit beding voor rekening van zijn wederpartij laat komen. Evenmin kunnen rechten aan deze verzekering worden ontleend indien *verzekerde* zijn *eigen risico* elders verzekert dan wel voor rekening van *derden* laat komen.

III UITSLUITINGEN

5 UITSLUITINGEN

Van deze verzekering is uitgesloten de aansprakelijkheid voor:

5.1 Opzet

5.1.1 *schade* die voor de aansprakelijk gestelde *verzekerde* het beoogde of zekere gevolg is van zijn *handelen of nalaten*. Indien *verzekerde* een rechtspersoon is, een vennootschap onder firma of een commanditaire vennootschap, dan wordt voor de toepassing van deze uitsluiting onder *verzekerde* verstaan een bestuurder (in de zin van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek) respectievelijk een beherend vennoot.

5.1.2 Wordt een *verzekerde* aansprakelijk gesteld voor een door zijn ondergeschikte(n) opzettelijk veroorzaakte *schade*, dan wordt deze *schade*, mits deze *verzekerde* ter zake van de opzettelijk veroorzaakte *schade* geen verwijt treft en aan de overige polisvoorwaarden is voldaan, vergoed en hebben *verzekeraars* het recht deze *schade* op de veroorzaker(s) ervan te verhalen.

5.2 Vermogensdelicten

schade als gevolg van het plegen van een vermogensdelict door een *verzekerde*.

5.3 Luchtvaartuigen

schade verband houdend met de eigendom, het bezit, het houden, het (laten) gebruiken, huren, charteren of besturen van luchtvaartuigen. Wel gedekt is de aansprakelijkheid van *verzekerde* als passagier van een luchtvaartuig.

5.4 Motorrijtuigen

5.4.1 *schade* verband houdend met de eigendom, het bezit, het houden, het (laten) gebruiken, huren, charteren of besturen van motorrijtuigen als genoemd in artikel 1 van de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen (WAM) met aanvullingen en wijzigingen.

5.4.2 Voor zover deze aansprakelijkheid niet is gedekt op een andere polis, al dan niet van oudere datum en met uitsluiting van het op die polis bedongen *eigen risico*, dekt deze verzekering in afwijking van artikel 5.4.1 de aansprakelijkheid van *verzekerden* voor *schade* toegebracht:

5.4.2.1 met of door een aanhanger, tenzij deze gekoppeld is aan een motorrijtuig of na daarvan te zijn losgemaakt of losgeraakt, nog niet veilig buiten het verkeer tot stilstand is gekomen;

5.4.2.2 met of door lading die wordt geladen op of wordt gelost van een motorrijtuig;

5.4.2.3 met of door lading terwijl deze zich bevindt op, valt van, dan wel nadat deze is gevallen van een motorrijtuig, anders dan tijdens laden of lossen;

5.4.2.4 als passagier (dus niet als bestuurder) van een motorrijtuig, waarbij ook de aansprakelijkheid voor *zaakschade* (met uitsluiting van de daaruit voortvloeiende *schade*) aan het motorrijtuig zelf is gedekt, tenzij een *verzekerde* daarvan de eigenaar, bezitter of huurkoper is, dan wel uit hoofde van leasing daarover beschikt;

5.4.2.5 door een ondergeschikte van een in artikel 1.1.1 genoemde *verzekerde*, mits deze *verzekerde* niet de eigenaar, bezitter of verzekeringsplichtige houder is. Deze dekking geldt alleen voor de in artikel 1.1.1 genoemde *verzekerden* als werkgever.

5.4.3 De in artikel 5.4.2.3 genoemde insluiting geldt niet indien de lading een gevaarlijke stof is die *schade* heeft toegebracht waarvoor

verzekerde als exploitant aansprakelijk is op grond van Boek 8 van het Burgerlijk Wetboek art. 1210-1220 of analoge buitenlandse wetgeving.

5.5 Vaartuigen

5.5.1 *schade* verband houdend met de eigendom, het bezit, het houden, het (laten) gebruiken, huren, charteren of besturen van vaartuigen.

5.5.2 In afwijking van artikel 5.5.1 is wel gedekt de aansprakelijkheid van *verzekerden*:

5.5.2.1 voor *schade* toegebracht aan personen met of door vaartuigen;

5.5.2.2 voor *schade* toegebracht door pontons, bakken, roeiboten en andere vaartuigen zonder motoren voor eigen voortstuwing, dan wel met motoren voor eigen voortstuwing van niet meer dan 3kW en 4pk, één en ander voor zover de waterverplaatsing niet meer is dan 20 m³;

5.5.2.3 voor *schade* veroorzaakt als passagier van een vaartuig.

5.6 Opzigt

5.6.1 *schade* aan zaken:

5.6.1.1 die een in artikel 1.1.1 genoemde *verzekerde* toebehoren;

5.6.1.2 toegebracht gedurende de tijd dat een *verzekerde*, respectievelijk iemand namens hem deze zaken, ten vervoer, ter bewaring, in gebruik of ter behandeling of bewerking zijn toevertrouwd of die hij in huur, beheer, bruikleen of op enige andere wijze onder zich heeft/had, één en ander ongeacht het tijdstip waarop de *schade* zich manifesteert.

5.6.2 Met betrekking tot bij *derden* uit te voeren werkzaamheden geldt dat de in artikel 5.6.1.2 genoemde uitsluiting voor *schade* toegebracht aan zaken die *verzekeringnemer* of aansprakelijk gestelde *verzekerde*, respectievelijk iemand namens hem, in behandeling of bewerking heeft, alleen geldt voor die zaken:

5.6.2.1 waarop ten tijde van het toebrengen van de *schade* de uit te voeren werkzaamheden zijn gericht;

5.6.2.2 die voor de uitvoering van de werkzaamheden worden gebruikt, behandeld of bewerkt;

5.6.2.3 die zich in de onmiddellijke nabijheid van de werkzaamheden bevinden en daarbij door de gevolgde werkwijze onvermijdelijk zijn betrokken.

5.6.3 Bijzondere dekking voor zaken onder opzicht.

5.6.3.1 Vervoermiddelen tijdens laden en lossen

In afwijking van het hiervoor in artikel 5.6.1.2 bepaalde is gedekt de aansprakelijkheid van *verzekerde* voor *schade* toegebracht aan vervoermiddelen gedurende de tijd dat zij voor laden en lossen aanwezig zijn op het terrein van *verzekerde* of in de onmiddellijke nabijheid daarvan, alsmede op het terrein waar *verzekerde* werkzaamheden verricht.

5.6.3.2 Brandregres

In afwijking van het hiervoor in artikel 5.6.1.2 bepaalde is gedekt de aansprakelijkheid van *verzekerde* voor *schade* toegebracht aan zaken, die een *verzekerde* anders dan in huur, pacht, bruikleen, bewaarneming of uit hoofde van leasing onder zich had, indien en voor zover deze *schade*:

a. is vergoed en wordt verhaald door een brandverzekeraar, of
b. is veroorzaakt door brand, ontploffing, water, stoom, neerslag en/of blusmiddelen en deze *schade*, indien deze verzekerd zou zijn geweest, zou zijn vergoed en verhaald door een brandverzekeraar.

5.6.3.3 Gebouwen/Tentoonstellingen

In afwijking van het hiervoor in artikel 5.6.1.2 bepaalde is gedekt de aansprakelijkheid van *verzekerde* voor *zaakschade* toegebracht aan gebouwen en/of terreinen die aan *verzekerde* - al dan niet tegen betaling - ter beschikking zijn gesteld voor deelneming aan tentoonstellingen, beurzen en dergelijke.

5.7 Vervanging van een ondeugdelijke prestatie

5.7.1 *schade* toegebracht aan door of onder verantwoordelijkheid van *verzekerden* geleverde zaken zelf.

5.7.2 *schade* en kosten verband houdende met:

5.7.2.1 verbetering, herstelling, terugroepen of vervanging van de in artikel 5.7.1 bedoelde zaken;

5.7.2.2 het geheel of gedeeltelijk opnieuw naar behoren uitvoeren van door of onder verantwoordelijkheid van *verzekeringnemer* of aangesproken *verzekerde* niet naar behoren uitgevoerde werkzaamheden;

5.7.2.3 dan wel enige andere prestatie die hiervoor in de plaats treedt;

5.7.3 *schade* wegens het niet of niet naar behoren kunnen gebruiken van de betreffende zaken en/of werkzaamheden.

5.7.4 De uitsluitingen genoemd in de artikelen 5.7.1 t/m 5.7.3 gelden ongeacht door wie de *schade* is geleden of de kosten zijn gemaakt.

5.7.5 Toevoeging van zaken

Ingeval een *verzekerde* of iemand namens hem een onderdeel in zaken van *derden* moet monteren en/of plaatsen en door dit onderdeel wordt *schade* toegebracht aan deze zaak nadat deze is op- of teruggeleverd, dan is in afwijking van de uitsluitingen in de artikelen 5.6.1.2 en 5.7.1 de *schade* aan die zaken zelf gedekt. Deze uitsluitingen blijven echter wel gelden voor het door of namens *verzekerde* toegevoegde onderdeel en voor zaken die onderwerp zijn van één en dezelfde transactie.

5.8 Niet (tijdig) nakomen van een overeenkomst

schade verband houdende met het niet of niet tijdig nakomen van verplichtingen uit een overeenkomst.

5.9 Aansprakelijkheidsverhogende bedingen

schade voortvloeiende uit een boete-, schadevergoedings-, garantie-, vrijwarings- of ander soortgelijk beding, behalve indien en voor zover aansprakelijkheid ook zonder een zodanig beding zou hebben bestaan.

5.10 Onjuiste opgave bij schade

schade waarover een *verzekerde* opzettelijk een onjuiste opgave doet of heeft laten doen. Bij opzettelijk onjuiste opgave door een ondergeschikte behoudt de aangesproken *verzekerde* recht op dekking als hij aantoonbaar, dat hem ter zake van de onjuiste opgave geen enkel verwijt treft.

5.11 Overtreding voorschriften

schade ten gevolge van een *handelen of nalaten* dat bewust in strijd is met enig van overheidswege gegeven voorschrift ter zake van arbeidsomstandigheden of het milieu, indien zulks is geschied in opdracht van of met goedvinden van *verzekerden*. Indien de betreffende *verzekerde* een rechtspersoon, vennootschap onder firma of commanditaire vennootschap is, wordt voor de toepassing van deze uitsluiting onder *verzekerde* tevens verstaan een lid van de directie of bedrijfsleiding, de beherend vennoot, alsmede enige functionaris in dienst van *verzekerde*, die door een lid van de directie is belast met bijzondere verantwoordelijkheid voor de naleving van eerder genoemde voorschriften.

5.12 Molest

schade veroorzaakt door of ontstaan uit *molest*.

5.13 Atoomkernreacties

5.13.1 *schade*, veroorzaakt door, optredende bij, of voortvloeiende uit *atoomkernreacties*.

5.13.2 De uitsluiting ter zake van *atoomkernreacties* geldt niet met betrekking tot radioactieve nucliden, die zich buiten een kerninstallatie bevinden en gebruikt worden of bestemd zijn om gebruikt te worden voor industriële, commerciële, landbouwkundige, medische of wetenschappelijke doeleinden, met dien verstande dat, indien vereist, een vergunning voor vervaardiging, gebruik, opslag en het zich ontdoen van radioactieve stoffen moet zijn afgegeven door de bevoegde Overheid. Voor zover krachtens de wet een *derde* voor de geleden *schade* aansprakelijk is, blijft de uitsluiting van kracht.

5.13.3 Onder wet is te verstaan de Wet Aansprakelijkheid Kernongevallen (Staatsblad 1979), zijnde de bijzondere wettelijke regeling van de aansprakelijkheid op het gebied van de kernenergie. Onder kerninstallatie wordt verstaan een kerninstallatie in de zin van de bedoelde wet.

5.14 Asbest

schade veroorzaakt door, voortgevloeid uit of verband houdend met asbest of asbesthoudende zaken.

5.15 Niet nakoming van de bereddingsplicht

Aan deze verzekering kunnen geen rechten worden ontleend indien de *verzekeringnemer* of de *verzekerde* heeft nagelaten maatregelen te nemen ter voorkoming of vermindering van *schade* als bedoeld in artikel 3.2 van de algemene voorwaarden, voor zover daardoor de belangen van *verzekeraars* zijn geschaad.

IV SCHADE

6 VERPLICHTINGEN BIJ AANSPRAKEN EN OMSTANDIGHEDEN

6.1 De *verzekerde* is verplicht:

6.1.1 zodra hij op de hoogte is of behoort te zijn van een *aanspraak* of *omstandigheid* die voor *verzekeraars* tot een uitkeringsplicht kan leiden, die *aanspraak* of *omstandigheid* zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk is aan *verzekeraars* te melden;

6.1.2 binnen redelijke termijn aan *verzekeraars* alle inlichtingen en bescheiden, zoals aansprakelijkstellingen, dagvaardingen en stukken betreffende strafvervolgning te verschaffen die voor *verzekeraars* van belang zijn om de aansprakelijkheid en hun uitkeringsplicht te beoordelen;

6.1.3 zijn volle medewerking te verlenen en alles na te laten wat de belangen van *verzekeraars* zou kunnen schaden. Hij is verplicht zich te onthouden van het erkennen van aansprakelijkheid;

6.1.4 iedere situatie van onmiddellijk dreigend gevaar als bedoeld in artikel 3.2 van de algemene voorwaarden (*Bereddingskosten*) zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk is aan *verzekeraars* te melden;

6.1.5 bij iedere melding van een *omstandigheid* zoals omschreven in artikel 1.3 aan te geven welke maatregelen zijn genomen om een *aanspraak* te voorkomen of (mogelijke) *schade* te beperken;

6.1.6 de regeling van *schade* overeenkomstig artikel 7 aan *verzekeraars* over te laten.

6.2 Niet nakomen van verplichtingen

Aan deze verzekering kunnen geen rechten worden ontleend indien *verzekerde* één of meer van de in artikel 6.1 genoemde verplichtingen niet is nagekomen, voor zover de belangen van *verzekeraars* zijn geschaad. Van het schaden van de belangen van *verzekeraars* is geen sprake bij een terechte erkenning van aansprakelijkheid of bij een erkenning van louter feiten.

Elk recht op uitkering komt te vervallen, indien *verzekerde* één of meer van de in artikel 6.1 genoemde verplichtingen niet is nagekomen met het opzet de *verzekeraars* te misleiden, tenzij de misleiding het verval van recht niet rechtvaardigt.

6.3 *Verzekeraars* zullen een *verzekerde* die strafrechtelijk is veroordeeld niet verplichten tegen dat vonnis hoger beroep in te stellen.

7 SCHADEREGELING

7.1 *Verzekeraars* zijn gerechtigd te beslissen omtrent en de leiding te nemen bij de regeling of behandeling van iedere *aanspraak* of *omstandigheid* waaruit voor *verzekeraars* een verplichting tot schadevergoeding zou kunnen ontstaan, het vaststellen van de *schade*, het al dan niet treffen van een minnelijke regeling voor of tijdens een procedure en het voeren van onderhandelingen hieromtrent, de eventuele verdediging van *verzekerde* in verband met een tegen hem ingestelde strafvervolgning, het voeren van verweer tegen of het voldoen aan een *aanspraak* tot schadevergoeding, het berusten in een rechterlijke uitspraak en dergelijke.

7.2 Bestaat de schadevergoeding uit periodieke uitkeringen en is de waarde van die uitkeringen met inachtneming van eventuele andere schadevergoedingen hoger dan het *verzekerde* bedrag, dan wordt naar keuze van de *verzekerde* de duur of de hoogte van die uitkeringen naar evenredigheid vermindert.

Treedt een verandering van omstandigheden in, op grond waarvan *verzekerde* gerechtigd is vermindering of opheffing van zijn betalingsverplichtingen te vorderen, dan moet hij deze verandering aan *verzekeraars* melden en alle medewerking verlenen opdat deze vermindering of opheffing wordt verkregen.

7.3 *Verzekeraars* mogen de *schade* rechtstreeks aan de benadeelde *derde* betalen. *Aanspraken* van benadeelde *derden* tot vergoeding van *personenschade* zullen worden behandeld en afgewikkeld met inachtneming van het bepaalde in artikel 7:954 BW.

7.4 Bij meerdere *eigen risico's* met betrekking tot één *aanspraak* geldt het hoogste *eigen risico*, tenzij anders overeengekomen.

7.5 Verjaring van vordering

7.5.1 Een rechtsovereenkomst tegen *verzekeraars* tot het doen van een uitkering verjaart door verloop van drie jaren na de aanvang van de dag, volgende op die waarop de tot uitkering gerechtigde met de opeisbaarheid daarvan bekend is geworden.

7.5.2 De verjaring wordt gestuit door iedere onderhandeling tussen *verzekeraars* en de tot uitkering gerechtigde of de benadeelde. In dat geval begint een nieuwe verjaringstermijn van drie jaren te lopen met de aanvang van de dag, volgende op die waarop *verzekeraars* hetzij de *aanspraak* erkennen, hetzij ondubbelzinnig aan degene met wie zij onderhandelen en, indien deze een ander is, aan de tot uitkering gerechtigde hebben medegedeeld dat zij de onderhandelingen afbreken.

8 VERGOEDING VAN SCHADE EN KOSTEN

8.1 *Verzekeraars* vergoeden voor alle *verzekerden* tezamen per *aanspraak* respectievelijk per *contractjaar* tot ten hoogste het in de polis vermelde *verzekerd* bedrag:

8.1.1 de *schade*;

8.1.2 de overeenkomstig artikel 7 met goedvinden of op verlangen van *verzekeraars* gemaakte kosten van verweer tegen door *derden* ingestelde, onder deze polis gedekte, *aanspraken*, ook al blijken deze ongegrond, met inbegrip van de proceskosten tot betaling waarvan *verzekerden* mochten worden veroordeeld;

8.1.3 de overeenkomstig artikel 7 met goedvinden of op verlangen van *verzekeraars* gemaakte kosten van rechtsbijstand in verband met een tegen *verzekerden* ahangig gemaakte strafzaak;

8.1.4 de *bereddingskosten*

De *bereddingskosten* als bedoeld in artikel 3.2 van de algemene voorwaarden.

Tot deze *bereddingskosten* worden niet gerekend:

8.1.4.1 kosten van maatregelen nadat het onmiddellijk dreigende gevaar voor *schade* is geweken;

8.1.4.2 kosten die dienen te worden gemaakt ter voldoening aan een normale zorgplicht of een normaal zorgvuldigheidsvereiste;

8.1.4.3 kosten die elders in de polis van de dekking worden uitgesloten.

8.2 Het *eigen risico* is niet van toepassing op de kosten genoemd in 8.1.2 en 8.1.3.

8.3 *Verzekeraars* vergoeden in geval van een gedekte *schade* zo nodig ook boven het *verzekerd* bedrag de wettelijke rente over het door de verzekering gedekte gedeelte van de hoofdsom. De wettelijke rente wordt evenwel vergoed tot ten hoogste een bedrag gelijk aan het *verzekerd* bedrag voor de betreffende *aanspraak*. *Verzekeraars* vergoeden echter per *contractjaar* niet meer dan het in de polis vermelde bedrag per *contractjaar*.

8.4 Met betrekking tot het maximum *verzekerd* bedrag per *contractjaar* geldt dat de datum waarop *verzekeraars* de eerste schriftelijke melding van de *aanspraak* respectievelijk van een *omstandigheid* hebben ontvangen, bepalend is voor het *contractjaar*

waaraan de betreffende *aanspraak* of *omstandigheid* wordt toegerekend.

8.5 Indien de aansprakelijkheid van *verzekerden* onder meer dan één van de in de polis van toepassing verklaarde rubrieken mocht zijn verzekerd, zullen de verzekerde bedragen van de onderscheidene rubrieken niet cumuleren, zodat *verzekeraars* nooit meer zullen vergoeden dan het hoogste in de polis genoemde verzekerde bedrag per *aanspraak* c.q. *contractjaar*.

V PREMIE EN VOORWAARDEN

9 PREMIEBETALING

Gedurende de periode dat de dekking krachtens de artikelen 4.1 en 4.2 van de algemene voorwaarden is geschorst, zal er geen dekking zijn voor *aanspraken* tot schadevergoeding die gedurende die schorsingsperiode tegen een *verzekerde* worden ingesteld, noch voor *omstandigheden* die een *verzekerde* in genoemde periode bekend worden, noch voor *schade* ten gevolge van een *handelen of nalaten* dat heeft plaatsgevonden in genoemde schorsingsperiode. De dekking zal met uitzondering van voornoemde *aanspraken*, *omstandigheden* en *schade* ten gevolge van een *handelen of nalaten* in de schorsingsperiode voor het restant van de *contracttermijn* volledig in kracht zijn hersteld, de dag na de dag waarop *verzekeraars* het verschuldigde bedrag voor het geheel hebben ontvangen.

10 VOORSCHOTPREMIE

10.1 Indien de premie afhankelijk is van variabele gegevens, zoals loon en omzet, wordt een voorschotpremie vastgesteld. Na afloop van het *contractjaar* wordt in dit geval de definitieve premie vastgesteld op basis van de door *verzekeringnemer* schriftelijk verstrekte (naverrekenings)gegevens. De genoemde gegevens dienen binnen zes maanden na afloop van dat *contractjaar* in het bezit van *verzekeraars* te zijn.

Verzekeraars hebben het recht, met betrekking tot deze gegevens, een verklaring van een openbare accountant te verlangen.

10.2 Indien aan het in lid 1 van dit artikel bepaalde niet is voldaan, hebben *verzekeraars* het recht de definitieve premie vast te stellen door de voorschotpremie met 50% te verhogen.

Een en ander ontslaat *verzekeringnemer* niet van de verplichting de bedoelde gegevens alsnog te verstrekken.

10.3 De definitieve premie van een *contractjaar* zal gelden als basis voor de voorschotpremie van het daaropvolgende *contractjaar*.

10.4 Zo spoedig mogelijk na vaststelling van de definitieve premie wordt het te veel of te weinig betaalde door *verzekeraars* verrekend.

10.5 Onder *verzekeringnemer* wordt voor de toepassing van dit artikel 10 mede verstaan degene die de premie aan *verzekeraars* verschuldigd is.

11 WIJZIGING NA MELDING VAN EEN AANSPRAAK OF OMSTANDIGHEID

Verzekeraars hebben het recht premie en/of voorwaarden gedurende de *contracttermijn* te wijzigen na melding van een *aanspraak* of *omstandigheid*, tot 30 dagen na het doen van een (aanbod van) betaling of na schriftelijke afwijzing van de op deze *aanspraak* of *omstandigheid* betrekking hebbende *schade*.

De *verzekeringnemer* heeft het recht de wijziging van de verzekeringsovereenkomst te weigeren binnen 30 dagen nadat hem daarvan de mededeling is gedaan. De verzekering wordt in dat geval beëindigd met ingang van de dag, waarop *verzekeraars* de kennisgeving van de beëindiging hebben ontvangen.

VI DUUR EN EINDE VAN DE VERZEKERING

12 DUUR EN EINDE VAN DE VERZEKERING

12.1 De duur en het einde van de verzekering zijn geregeld in Hoofdstuk VI van de algemene voorwaarden.

12.2 De verzekering eindigt voorts:

12.2.1 bij opheffing van het bedrijf of beëindiging van het beroep, waarop de verzekering betrekking heeft;

12.2.2 in de gevallen genoemd in artikel 5.1 van de algemene voorwaarden en de artikelen 11, 14.3.1 en 14.3.2 van deze bijzondere voorwaarden.

13 NAMELDING

13.1 Indien *verzekeraars* overeenkomstig het bepaalde in artikel 6.2 van de algemene voorwaarden van hun recht gebruik maken de verzekering te beëindigen, heeft de *verzekeringnemer* het recht de termijn waarbinnen de schriftelijke melding van de *aanspraak* door *verzekeraars* dient te zijn ontvangen te verlengen tot één jaar na beëindiging van de verzekering, echter uitsluitend voor *aanspraken* die voortvloeien uit een *handelen of nalaten* dat heeft plaatsgevonden vóór de datum van beëindiging van de verzekering, een en ander tegen betaling van een premie gelijk aan 50% van de laatst verschuldigde premie.

13.2 Indien de verzekering overeenkomstig het bepaalde in artikel 12.2.1 eindigt wegens opheffing van het bedrijf of beëindiging van het beroep, waarop de verzekering betrekking heeft, heeft de *verzekeringnemer* het recht de termijn waarbinnen de schriftelijke melding van de *aanspraak* door *verzekeraars* dient te zijn ontvangen met drie jaar te verlengen voor *aanspraken*, die voortvloeien uit een *handelen of nalaten* dat heeft plaatsgevonden vóór de datum van beëindiging, doch ter zake waarvan *aanspraken* schriftelijk bij *verzekeraars* worden gemeld binnen drie jaar na deze beëindiging, een en ander tegen betaling van een premie gelijk aan 75% van de laatst verschuldigde premie.

13.3 Indien *verzekeringnemer* gebruik wenst te maken van het in artikel 13.1 en 13.2 omschreven recht van verlenging, dient hij dat vóór de datum van beëindiging van de verzekering schriftelijk aan *verzekeraars* bekend te maken. De *verzekeringnemer* dient de in artikel 13.1 en 13.2 vermelde premie te voldoen binnen 30 dagen na het verzoek tot verlenging.

13.4 Voor *aanspraken* aangemeld binnen de termijn van één respectievelijk drie jaar als genoemd in artikel 13.1 en 13.2, geldt dat deze worden toegerekend aan het *contractjaar* direct voor de datum van beëindiging, waarbij de ten hoogste door *verzekeraars* te vergoeden bedragen voor de namelingsperiode en het laatste *contractjaar* tezamen beperkt zijn tot het voor dat jaar (resterende) verzekerde bedrag per *contractjaar*.

13.5 Deze namelingsdekking geldt niet indien blijkt, dat de door deze verzekering gedekte aansprakelijkheid eveneens op (een) andere polis(sen) is gedekt of daarop zou zijn gedekt indien de onderhavige verzekering niet zou hebben bestaan.

VII (INFORMATIE)VERPLICHTINGEN VAN VERZEKERINGNEMER EN/OF VERZEKERDE

14 WIJZIGING VAN HET RISICO

14.1 De premie en voorwaarden gelden voor de in de polis vermelde hoedanigheid van *verzekerde(n)*.

14.2 *Verzekeringnemer* of een andere in artikel 1.1.1 genoemde *verzekerde* is verplicht *verzekeraars* terstond schriftelijk op de hoogte te stellen van zijn voornemen de aard van zijn bedrijf of de activiteiten in het kader van de *verzekerde* hoedanigheid te wijzigen.

14.3 Indien deze wijziging een zodanige verzwaring van het risico met zich meebrengt, dat *verzekeraars* niet, of slechts op gewijzigde premie en/of voorwaarden deze verzekering wensen voort te zetten, zullen *verzekeraars* dit binnen 30 dagen na ontvangst van de kennisgeving als bedoeld in artikel 14.2 aan *verzekeringnemer* mededelen, met dien verstande dat:

14.3.1 indien de premie en/of voorwaarden worden gewijzigd, de *verzekeringnemer* het recht heeft de verzekering tussentijds te beëindigen binnen 30 dagen na ontvangst van de mededeling van *verzekeraars*. De verzekering wordt in dat geval beëindigd met ingang van de dag, waarop *verzekeraars* de kennisgeving van de beëindiging hebben ontvangen;

14.3.2 indien *verzekeraars* aan *verzekeringnemer* mededelen dat zij deze verzekering wensen te beëindigen, de verzekering van rechtswege een einde neemt twee maanden na dagtekening van deze mededeling. Gedurende die periode zijn *verzekeraars* slechts gehouden die *schade* te vergoeden, die ook ten laste van *verzekeraars* zou zijn gekomen als de aard van het bedrijf of de activiteiten in het kader van de *verzekerde* hoedanigheid niet was/waren gewijzigd.

14.4 Indien verzuimd is aan *verzekeraars* mededeling te doen van de wijziging als bedoeld in artikel 14.2, zijn *verzekeraars* slechts gehouden die *schade* te vergoeden, die ook ten laste van *verzekeraars* zou zijn gekomen als de aard van het bedrijf of de activiteiten in het kader van de *verzekerde* hoedanigheid niet was/waren gewijzigd.

15 SAMENLOOP VAN VERZEKERINGEN

15.1 In afwijking van het bepaalde in artikel 7:961 BW geldt dat, indien blijkt dat de door deze verzekering gedekte aansprakelijkheid eveneens op (een) andere polis(sen) gedekt is of daarop zou zijn gedekt indien de onderhavige verzekering niet zou hebben bestaan, deze verzekering uitsluitend dekking biedt voor het verschil in verzekerde bedragen, met dien verstande dat het verschil in verzekerde bedragen uitsluitend gedekt is indien en voor zover het voor de betreffende rubriek geldende verzekerde bedrag het voor die andere polis(sen) geldende verzekerde bedrag te boven gaat. Niet vergoed wordt het eigen risico van die elders lopende polis(sen).

15.2 Indien de in het eerste lid genoemde andere polis(sen) één of meer aan deze verzekering voorafgaande aansprakelijkheidspolis(sen) betreft en deze polis(sen) bevat(ten) analoge bepalingen als in lid 1 van dit artikel beschreven, of indien de dekking van de *aanspraak* onder die andere polis(sen) problemen oplevert, zullen *verzekeraars* de betreffende *aanspraak* onverplicht in behandeling nemen en bij gebleken aansprakelijkheid van *verzekerde* afwikkelen binnen de grenzen van onderhavige polis, echter uitsluitend indien en zolang de verzekeraar(s) van de voorafgaande polis(sen) dekking weigeren en/of rechsens niet verplicht zijn dekking te verlenen en onder de

ontbindende voorwaarde dat *verzekerden* alle rechten die zij onder die andere polis(sen) kunnen doen gelden onmiddellijk en zonder voorbehoud aan *verzekeraars* overdragen.

VIII OVERIGE BEPALINGEN

De overige bepalingen zijn omschreven in Hoofdstuk VIII van de algemene voorwaarden.

IX PRODUCTVOORWAARDEN

RUBRIEK I

NADERE BEPALINGEN BEDRIJFSAANSPRAKELIJKHEID

16 AANVULLENDE DEKKINGSOMSCHRIJVING

16.1 Met inachtneming van artikel 2 van deze bijzondere voorwaarden dekt deze rubriek de aansprakelijkheid van *verzekerden* voor *schade* van *derden*.

17 AANVULLENDE UITSLUITINGEN EN BIJZONDERE INSLUITINGEN

17.1 Milieuaantasting

Niet verzekerd is de aansprakelijkheid voor *schade* in verband met een *milieuaantasting*.

17.2 Productenaansprakelijkheid

Indien dit uit aantekening in de polis blijkt, geldt dat in afwijking van artikel 17.1 is meeverzekerd de aansprakelijkheid voor *milieuaantasting* voortvloeiende uit door of onder verantwoordelijkheid van *verzekerde* (op)geleverde zaken, mits de *milieuaantasting* plotseling en onzeker is en niet het rechtstreeks gevolg is van een langzaam (in)werkend proces.

17.3 Levering van diensten en uitvoering van werkzaamheden

Indien dit uit aantekening in de polis blijkt, geldt dat in afwijking van artikel 17.1 is meeverzekerd de aansprakelijkheid voor *milieuaantasting* voortvloeiende uit door of onder verantwoordelijkheid van *verzekerde* geleverde diensten en/of uitgevoerde werkzaamheden, mits de *milieuaantasting* plotseling en onzeker is, en niet het rechtstreeks gevolg is van een langzaam (in)werkend proces.

17.4 De dekking onder 17.2 en 17.3 prevaleert boven een eventuele dekking onder Rubriek III.

17.5 Op de dekking van artikel 17.2 en 17.3 zijn de uitsluitingen van artikel 22 van Rubriek III van overeenkomstige toepassing.

17.6 Werkgeversaansprakelijkheid

Niet verzekerd is de aansprakelijkheid van *verzekerden* tegenover ondergeschikten.

RUBRIEK II

NADERE BEPALINGEN WERKGEVERSAANSPRAKELIJKHEID

18 AANVULLENDE BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN

In deze rubriek wordt *personenschade*, als genoemd in artikel 1.6.1, onderscheiden naar *personenschade* ten gevolge van:

18.1 Ongeval

onder ongeval wordt verstaan:
een plotseling van buiten af en ongewild op het lichaam van een ondergeschikte inwerkend geweld.

18.2 Beroepsziekte

onder beroepsziekte wordt verstaan:
een aantasting van de gezondheid van een ondergeschikte niet zijnde het gevolg van een ongeval.

19 AANVULLENDE DEKKINGSOMSCHRIJVING

19.1 Met inachtneming van artikel 2 van deze bijzondere voorwaarden dekt deze rubriek de aansprakelijkheid van *verzekerden* tegenover ondergeschikten voor *schade* verband houdende met het verrichten van activiteiten voor *verzekerden*.

RUBRIEK III

NADERE BEPALINGEN MILIEUAANSPRAKELIJKHEID (PLOTSELINGE AANTASTING)

20 AANVULLENDE DEKKINGSOMSCHRIJVING

20.1 Met inachtneming van artikel 2 van deze bijzondere voorwaarden dekt deze rubriek de aansprakelijkheid van de *verzekerden* voor *schade* van *derden* in verband met een *milieuaantasting*, die plotseling en onzeker is, en niet het rechtstreeks gevolg is van een langzaam (in)werkend proces.

21 TANKRISICO

21.1 Ondergrondse tanks

Onder ondergrondse tanks worden verstaan tanks die zich geheel of gedeeltelijk in de grond bevinden. De ondergrondse aan- en afvoerleidingen daarvan zijn daaronder begrepen.

21.2 Tanks voor diesel-, gas- of lichte stookolie voor verwarmingsdoeleinden

Verzekerd is de aansprakelijkheid voor *schade* in verband met ondergrondse tanks indien op het moment van ontstaan van de *schade*:

a. de tank jonger is dan 15 jaar;

b. de tank niet langer dan 18 maanden achtereen ongebruikt is geweest. Aan de voorwaarden zoals hiervoor onder a. en b. vermeld hoeft niet te zijn voldaan indien, blijkens een daarvan afgegeven certificaat, de tank uiterlijk twee jaar tevoren door KIWA of een door KIWA erkend installateur is goedgekeurd.

21.3 Overige tanks

Verzekerd is de aansprakelijkheid voor *schade* in verband met andere dan ondergrondse tanks, indien *verzekerde* in geval van *schade* aantooft dat deze tanks periodiek zijn gecontroleerd volgens de normen vastgelegd in de vigerende CPR-richtlijn door KIWA of door een KIWA erkend installateur.

22 AANVULLENDE UITSLUITINGEN EN BIJZONDERE INSLUITINGEN

22.1 Werkgeversaansprakelijkheid

Niet verzekerd is de aansprakelijkheid van *verzekerden* tegenover ondergeschikten.

22.2 Secundaire dekking

In afwijking van artikel 15 geldt de dekking onder rubriek III uitsluitend indien en voor zover geen dekking bestaat onder een milieuaansprakelijkheids- of milieuschadeverzekering.

22.3 Opzet

In aanvulling op hetgeen is bepaald in artikel 5.1 geldt dat indien de betreffende *verzekerde* een rechtspersoon is, voor de toepassing van deze uitsluiting onder *verzekerde* tevens wordt verstaan een lid van de directie of de bedrijfsleiding.

22.4 Bereddingskosten eigen locatie

Verzekeraars vergoeden nimmer kosten door wie ook gemaakt teneinde de *milieuaantasting* op en de gevolgen daarvan voor een locatie van *verzekerden* te beperken of ongedaan te maken, behoudens voor zover *verzekerde* aantooft, dat deze kosten tevens *bereddingskosten* zijn in de zin van artikel 3.2 van de algemene voorwaarden voor *schade* aan *derden* buiten deze locatie.

22.5 Genetische schade

Niet verzekerd is de aansprakelijkheid voor genetische *schade*.